

1318

На основу члана 38. став 1. Закона о планском систему Републике Србије („Службени гласник РС”, број 30/18) и члана 17. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 – др. закон),

Влада усваја

АКЦИОНИ ПЛАН**за спровођење Стратегије за борбу против прања новца и финансирања тероризма за период 2022–2024. године**

I. УВОД

Стратегијом за борбу против прања новца и финансирања тероризма (2020–2024) (у даљем тексту: Стратегија) предвиђено је да се Акциони план за спровођење Стратегије доноси за период од три године (2020–2022).

Први разлог је то што документи јавне политике у овој области треба у примереној форми да узму у обзир закључке националне процене ризика од прања новца и финансирања тероризма (у даљем тексту: национална процена ризика). С обзиром на то да се, у складу са Законом о спречавању прања новца и финансирања тероризма¹, национална процена ризика спроводи једанпут у три године, а да је последња спроведена 2018. године², ажурирању процене се приступило 2021. године. Извештаји о националној процени ризика, и то Процена ризика од прања новца, Процена ризика од финансирања тероризма, Процена ризика од прања новца и финансирања тероризма у сектору дигиталне имовине и Процена ризика од финансирања ширења оружја за масовно уништење, усвојени су на седници Владе Републике Србије 30. септембра 2021. године. Из горе наведеног разлога приступило се изради Акционог плана за спровођење Стратегије за борбу против прања новца и финансирања тероризма за период 2022–2024. годину (у даљем тексту: „Акциони план 2022–2024.”)

Осим тога што ће узети у обзир налазе националне процене ризика (из 2021. године), Акциони план 2022–2024. ће задржати активности којим се реализују и даље актуелне препоруке из извештаја Манивала из 2016. године. То се посебно односи на препоруке које се тичу унапређења делотворности система. Овај аспект Акционог плана 2022–2024. је битан јер провера делотворности система (тј. примене прописа) у Србији, од стране Манивала, тек предстоји.

Преглед спроведених активности. Ради потпунијег планирања, координатори³ за извештавање Координационог тела о степену испуњености Акционог плана су на основу прикупљених информација од носилаца реализације Акционог плана⁴ утврдили следеће⁵:

1 Члан 70. Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма „Службени гласник РС”, бр. 113/17, 91/19 и 153/20.

2 <http://www.apml.gov.rs/nacionalna-procena-rizika>, <http://www.apml.gov.rs/vesti/clanak/usvojene-nacionalne-procena-rizika>

3 Стратегијом је предвиђено да Влада одреди координаторе и заменике координатора за извештавање Координационог тела о степену испуњености Акционог плана за спровођење Стратегије, што је и учињено Закључком 05 број 119-1881/2021 од 4. марта 2021. године. Координатори и њихови заменици су именовани из реда чланова Координационог тела.

4 Информације су прикупљане у периоду март–јуни 2021. и новембру 2021.

5 Треба напоменути да су неке активности из Акционог плана, за које је означено да је „спровођење у току”, у ствари континуиране по природи (нпр. 1.1.1, 1.1.4, 1.2.2, 3.1.6, итд.) па о томе треба водити рачуна приликом тумачења статистика о реализацији.

Од 108 активности из Акционог плана 2020–2022, за укупно 26 активности рок је била 2020. година. У потпуности је спроведено 11 активности, 13 активности је континуираног карактера или су у току, а две активности нису спроведене (1.2.10⁶ и 3.3.4).⁷

Што се тиче 2021. године, од укупно 11 активности са роком у 2021, у потпуности су испуњене две, континуираних/у току је осам активности, а није спроведена једна активност (4.3.1⁸) за коју је у плану образовање ширег стручног тела, а рок је 4. квартал 2021.

Расподела активности према циљевима сведочи о томе да је број активности примерен тренутном стању и потребама у развоју система, односно процењеном ризику 12 активности у прве две године тичале су се анализе ризика, координације и сарадње (посебни циљ 1), 11 превенције, надзора и финансијскообавештајног рада (посебни циљ 2), осам истрага, поступака и пресуда за прање новца и одузимања имовине (посебни циљ 3) а шест спречавања и борбе против финансирања тероризма.

II. КОНСУЛТАТИВНИ ПРОЦЕС

Предлагач Акционог плана је Министарство финансија. Текст Акционог плана 2022–2024. израдила је Радна група за израду Предлога акционог плана уз Стратегију за борбу против прања новца и финансирања тероризма за период 2022–2024. године. Радну групу је образовао министар финансија решењем 01 број 119-01-605/2021 од 27. децембра 2021. године, а чинила су је председник Радне групе (вршилац дужности директора Управе за спречавање прања новца) и још 43 члана из 20 државних органа и институција. Чланови су именовани из следећих државних органа и институција:

1. МФ – Управа за спречавање прања новца

2. МФ – Управа царина
3. МФ – Управа за игре на срећу
4. МФ – Пореска управа
5. Народна банка Србије
6. Безбедносно-информативна агенција
7. Републичко јавно тужилаштво
8. Тужилаштво за организовани криминал
9. Министарство унутрашњих послова
10. Министарство правде
11. Врховни касациони суд
12. Канцеларија Савета за националну безбедност и заштиту тајних података
13. Министарство спољних послова
14. Комисија за хартије од вредности
15. Јавнобележничка комора Србије
16. МТТТ – Сектор тржишне инспекције
17. МТТТ – Сектор за електронске комуникације и поштански саобраћај
18. Министарство привреде
19. Агенција за привредне регистре
20. Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог

Део ове радне групе били су и чланови Главне групе за израду националне процене ризика из 2021⁹, чиме је обезбеђен континуитет у ова два процеса.

Релевантност предложених активности постојање континуираног консултативног процеса огледа се и у чињеници да су те активности утврђене у изузетно темељном процесу националне процене ризика у коме је учествовао најшири круг учесника у систему борбе против прања новца и финансирања тероризма.

6 1.2.10 Извршити анализу правног оквира којим се регулише пренос физички преносивих средстава плаћања (Закон о спречавању прања новца и финансирања тероризма и Закон о девизном пословању).

7 Активност 3.3.4 није испуњена јер се одустало од идеје запошљавања проценитеља у Дирекцији за управљање одузетом имовином. Ово из разлога што Дирекција управља најразличитијим врстама имовине (од возила, преко драгоцености до привредних друштава) па се поставља питање проценитеља за коју врсту имовине запослити, као и да ли би запослено лице имало посла за пуно радно време. Много је економичније вршити процену одређене имовине по потреби, а посебно што екстерне процене Дирекција може да користи и у евентуалним судским поступцима.

8 4.3.1. У партиципативном процесу, анализирати прописе везане за рад надлежних органа у вези са уписом и брисањем из регистра, евиденцијом, надзором и сарадњом са непрофитним организацијама и по потреби их прилагођавати;

9 Одлука о образовању Радне групе за ажурирање Националне процене ризика од прања новца и финансирања тероризма, „Службени гласник РС”, број 19 од 5. марта 2021.

Наиме, национални координатор целокупног процеса израде процена ризика и председник радне групе била је иста особа као и у претходна два циклуса националне процене (службеник Управе за спречавање прања новца), а чланови Радне групе били су представници Републичког јавног тужилаштва, Тужилаштва за организовани криминал, Министарства унутрашњих послова, Безбедносно-информативне агенције, Канцеларије Савета за националну безбедност и заштиту тајних података, Министарства правде, Управе за спречавање прања новца, Народне банке Србије и Комисије за хартије од вредности. Радна група је радила у следећим подгрупама којима су координирали представници институција из система за спречавање и откривање прања новца и финансирања тероризма, и то:

1. Претње систему (Републичко јавно тужилаштво, Тужилаштво за организовани криминал);
2. Рањивост националног система (Тужилаштво за организовани криминал);
3. Рањивост финансијског система и процена ризика у сектору дигиталне имовине (Народна банка Србије и Комисија за хартије од вредности);
4. Рањивост нефинансијског система (Управа за спречавање прања новца);
5. Процена ризика од финансирања тероризма и пролиферације (Тужилаштво за организовани криминал и Канцеларија Савета за националну безбедност и заштиту тајних података).

У раду подгрупа су у највећој мери били ангажовани исти службеници релевантних органа и институција. У читавом процесу било је ангажовано преко 200 учесника система како из јавног тако и из приватног сектора (обвезници, удружења, коморе и др.). Приватни сектор је од самог почетка био инволвиран у све процесе и имао је прилику да да своје виђење законодавног и институционалног оквира, а такође и свој поглед на примену прописа у пракси, његово разумевање и примену ризика у систему за спречавање прања новца и финансирања тероризма. На овај начин омогућено је сагледавање ризика са свих аспеката, а како би се допринело адекватној оцени ефикасности и делотворности система и сагледавању свих присутних ризика.

Одржано је 65 састанака чланова радних група и подгрупа, десет радионица и близу 100 састанака, вебинара и инфосесија са различитим представницима државних институција, али и са представницима приватног сектора, када је било прилике да се непосредно разматрају сва питања од значаја за адекватну оцену ризика.

У току процеса одржани су и састанци са међународним консултантима који су помогли у решавању одређених недоумица чланова радне групе и адекватном сагледавању приступа који су коришћени за оцену ризика.

По усвајању извештаја о националној процени ризика 30. септембра 2021. године, чланови Главне групе за израду националне процене ризика су се пре отпочињања рада на документу Акционог плана (2022–2024) обратили члановима подгрупа за израду националне процене ризика и приватном сектору ради давања предлога за израду акционог плана, и тиме обезбедили потпуну укљученост свих релевантних учесника националне процене ризика.

Консултативни процес је формално започео 21. децембра 2021. године објављивањем обавештења о почетку израде Акционог плана уз Стратегију за борбу против прања новца и финансирања тероризма за период 2022–2024 на вебсајту Управе за спречавање прања новца www.apml.gov.rs, а потом и на порталу Е-консултације.

У периоду од 21. јануара до 10. фебруара 2022. године спроведена је јавна расправа о Предлогу акционог плана за спровођење Стратегије за борбу против прања новца и финансирање тероризма за период 2022–2024. године. Позив на јавну расправу и извештај о спроведеној јавној расправи је објављен на вебсајту Управе за спречавање прања новца и на порталу Е-консултације.

III. МЕХАНИЗМИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ АКЦИОНОГ ПЛАНА

Праћење примене Акционог плана 2022–2024. и координирање спровођења мера предвиђених Стратегијом задатак је Координационог тела за спречавање прања новца и финансирања тероризма које је образовано Одлуком Владе („Службени гласник РС”, бр. 54/18, 84/19 и 6/21).

Координационо тело подноси и извештај о спровођењу активности утврђених Акционим планом за спровођење Стратегије за борбу против прања новца и финансирања тероризма.

Такође, Влада је одредила (Закључак Владе 05 број 119-1881/2021 од 4. марта 2021. године) и координаторе и заменике координатора (у даљем тексту: „координатори”) чији је задатак да прате спровођење Акционог плана и да о спровођењу извештавају Координационо тело, указују на евентуалне проблеме и застоје и предлажу решења како би се све активности из Акционог плана испуниле адекватно и у постављеном року.

У складу са Законом о планском систему Републике Србије („Службени гласник РС”, број 30/18) извештај о резултатима спровођења стратегије и акционог плана подноси предлагач преко органа државне управе надлежног за координацију јавних политика, у роковима који су предвиђени тим законом.

Имајући у виду постојање више механизма координације и сарадње између различитих учесника у систему спречавања и борбе против прања новца, тероризма и ширења оружја за масовно уништење и њиховог финансирања, надлежни државни органи воде рачуна о повезаности усклађености рада тих координационих тела као и релевантних стратегија и процена ризика.

Треба додати да ће се активности, које се односе на део Акционог плана за спровођење Процена ризика за финансирања оружја за масовно уништење координисати са Националним координационим телом за спречавање ширења оружја за масовно уништење.

Такође, и у погледу активности које се тичу дела Акционог плана за спровођење Процена ризика од финансирања тероризма вршиће се координација са Националним координационим телом за сузбијање и борбу против тероризма.¹⁰

Напомена: „Надзорни органи” су побројани у листи скраћеница у делу VI. Акционог плана. У активностима које су континуиране по природи (што је назначено у формулацији активности), као рок спровођења наводи се последњи квартал последње године трајања акционог плана односно IV квартал 2024. Код активности за чије спровођење је као носилац препознато Координационо тело, у загради се прецизира вид ангажмана (нпр. „Стручни секретаријат КТ”, „Стручни тим” итд.).

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ АКЦИОНОГ ПЛАНА

Акциони план 2022–2024. обухвата трогодишњи период од 2022. до 2024. године, а средства ће бити обезбеђена из буџета Републике Србије. Користиће се, по потреби и могућности, и подршка из средстава међународних организација и донатора (Европска унија, ОЕБС, билатерална помоћ, итд.), тако да ће у реализацију Акционог плана 2022–2024. накнадно бити укључена и средства донатора када се за то стекну услови.

¹⁰ Национално координационо тело за спречавање и борбу против тероризма <https://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SIGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/vlada/odluka/2019/29/6/reg>, Национално координационо тело за борбу против ширења оружја за масовно уништење за период од 2021. до 2025. године <https://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SIGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/vlada/odluka/2021/117/3/reg>, Координационо тело за спречавање прања новца и финансирања тероризма <https://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SIGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/vlada/odluka/2018/54/2/reg>

Акциони план

VI. ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА

Листа скраћеница

АСК	Агенција за спречавање корупције
АКС	Адвокатска комора Србије
АПР	Агенција за привредне регистре
АС	Апелациони судови

БИА	Безбедносно-информативна агенција
ВБА	Војно безбедносна агенција
ВЈТ	Више јавно тужилаштво
ВКС	Врховни касациони суд
ВОА	Војно обавештајна агенција
ВРС	Влада Републике Србије
ВС	Виши суд
ВСС	Високи савет судства
ДРИ	Државна ревизорска институција
ИУП	Институт за упоредно право
ЈБК	Јавнобележничка комора Србије
КЗСЦД	Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом
ККЗИН	Координациона комисија за инспекцијски надзор
КСНБиЗТП	Канцеларија Савета за националну безбедност и заштиту тајних података
КТ	Координационо тело за спречавање прања новца
КХОВ	Комисија за хартије од вредности
МГСИ	Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре
МДУЛС	Министарство државне управе и локалне самоуправе
МДУЛС-УИ	Министарство државне управе и локалне самоуправе – Управна инспекција
МКИ	Министарство културе и информисања
МП	Министарство правде
МП-ДУОИ	Министарство правде – Дирекција за управљање одузетом имовином
МПРИВ	Министарство привреде
МТТТ	Министарство трговине, туризма и телекомуникација
МУП	Министарство унутрашњих послова
МФИН	Министарство финансија
МСП	Министарство спољних послова
Надзорни органи	Надзорни органи по Закону о спречавању прања новца и финансирања тероризма (НБС, МТТТ, КХОВ, ЈБК, АКС, УИС, УСПН, ПУ)
НБС	Народна банка Србије
НКТ	Национално координационо тело за спречавање и борбу против тероризма
НПО сектор	Непрофитни сектор
ОЦД	Организације цивилног друштва
ПА	Правосудна академија
ПАС	Прекршајни апелациони суд
ПКС	Привредна комора Србије
ПН/ФТ	Прање новца и финансирање тероризма
КПУ	Криминалистичко-полицијски универзитет
ПП	Пореска полиција

ПРИВС	Привредни суд
ПС	Прекршајни суд
ПУ	Пореска управа
РГЗ	Републички геодетски завод
РГНПО	Радна група за надзор
РГНРА	Радна група за израду ажуриране националне процене ризика
РДИ	Републичка дирекција за имовину Републике Србије
РЈТ	Републичко јавно тужилаштво
РФЗО	Републички фонд за здравствено осигурање
РФПИО	Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање
ТОК	Тужилаштво за организовани криминал
УГП	Управа граничне полиције
УИС	Управа за игре на срећу
УЈН	Управа за јавне набавке
УСПН	Управа за спречавање прања новца
УЦ	Управа царина
ФШОМУ	Финансирање ширења оружја за масовно уништење
ЦРХОВ	Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности

VII. ЗАВРШНИ ДЕО

Овај акциони план објавити на интернет страници Владе, на интернет страници Министарства финансија – Управе за спречавање прања новца и на порталу е-Управе, у року од седам радних дана од дана усвајања.

Овај акциони план објавити у „Службеном гласнику Републике Србије“.

05 број 011-2299/2022

У Београду, 17. марта 2022. године

Влада

Председник,

Ана Брнабић, с.р.